

Συνέντευξη Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Κυριάκου Μητσοτάκη, στην εφημερίδα «Ημερησία» και στους δημοσιογράφους κ. Ευτύχη Παλλήκαρη και Ηλία Μπενέκο

Η κυβέρνηση εμφανίζεται αισιόδοξη, με το πρωτογενές πλεόνασμα να αποτελεί ένα είδος success story, με υποσχέσεις μάλιστα για μοίρασμα του πλεονάσματος. Μήπως θα έπρεπε να είμαστε λίγο πιο συγκρατημένοι και να μιλάμε πιο ανοιχτά για τα προβλήματα της πραγματικής οικονομίας;

Η χώρα μας, πριν από τέσσερα χρόνια, μπήκε στη δίνη της κρίσης με ένα τριπλό πρόβλημα: Μεγάλο χρέος, μεγάλο έλλειμμα και αρνητικό ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Χάρη στις τεράστιες θυσίες του ελληνικού λαού και τις προσπάθειες της κυβέρνησης, και το πρωτογενές έλλειμμα και το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών όχι απλά μηδενίστηκαν, αλλά φέτος για πρώτη φορά μετά από πάρα πολλά χρόνια θα έχουν θετικό πρόσημο. Αυτή είναι μια ιδιαίτερα σημαντική επιτυχία, που ανοίγει το δρόμο για την επίλυση του τρίτου προβλήματος: Την ελάφρυνση του χρέους, για την οποία οι εταίροι μας πρέπει να πάρουν σύντομα μια γενναία απόφαση.

Ποιο θα είναι, κατά τη γνώμη σας, το τεκμήριο επιτυχίας στις ευρωεκλογές για τη ΝΔ; Σε περίπτωση χαμηλών ποσοστών για τα κόμματα της συγκυβέρνησης, θα πρέπει να οδηγηθούμε σε βουλευτικές εκλογές;

Νομίζω ότι τόσο τακτική συζήτηση για σενάρια πρόωρων εκλογών δεν γίνεται σε καμία άλλη χώρα του κόσμου. Τόσο οι εκλογές για το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο όσο και οι δημοτικές εκλογές γίνονται σταθερά κάθε πέντε χρόνια. Δεν δρομολογούν πολιτικές εξελίξεις παρά μόνο στα ευφάνταστα μυαλά κάποιων. Είναι οι ίδιοι που είχαν προβλέψει σε κάθε ευκαιρία την κατάρρευση της κυβέρνησης για να διαψευσθούν πανηγυρικά από τις εξελίξεις. Σε κάθε περίπτωση η συζήτηση για πρόωρες εθνικές εκλογές βλάπτει το κλίμα σταθερότητας το οποίο καταφέραμε με μεγάλο κόπο να οικοδομήσουμε. Εμείς ξεκαθαρίζουμε χωρίς περιστροφές ότι εθνικές εκλογές θα γίνουν το 2016 όταν λήξει η συνταγματική θητεία της κυβέρνησης.

Πώς κρίνετε την αλλαγή στο ευρωψηφοδέλτιο με σταυρό προτίμησης και μάλιστα στο παρά πέντε των εκλογών;

Είναι μια σημαντική τομή που δίνει τη δυνατότητα στους πολίτες να επιλέξουν οι ίδιοι τους εκπροσώπους τους στην Ευρωβουλή, σε μία κρίσιμη περίοδο για το μέλλον της Ευρώπης. Είναι ταυτόχρονα μια απάντηση σε όσους θεωρούν ότι οι Ευρωπαϊκές αποφάσεις στερούνται επαρκούς δημοκρατικής νομιμοποίησης. Πιστεύω με αυτό τον τρόπο θα αυξηθεί το ενδιαφέρον των πολιτών για μια εκλογική διαδικασία που πολλοί θεωρούσαν ότι δεν τους αφορούσε άμεσα.

Μήπως είναι τώρα η ευκαιρία να προωθηθούν και άλλες θεσμικές αλλαγές

και ποιες;

Έχω υποβάλει εγγράφως και δημοσίως εδώ και αρκετά χρόνια συγκεκριμένες προτάσεις για αποφασιστικές τομές στο πολιτικό μας σύστημα, με αυτές που εξαρτιόταν αποκλειστικά από εμένα να τις έχω κάνει πράξη. Χαρακτηριστικά αναφέρω τη μείωση του αριθμού των βουλευτών από 300 σε 200, την κατάργηση του επιδόματος για συμμετοχή των βουλευτών σε Επιτροπές της Βουλής, την κατάργηση στην πράξη της βουλευτικής ασυλίας και τη διαχρονική ανάρτηση του «πόθεν έσχες» των βουλευτών στο διαδίκτυο. Θεωρώ ότι οι συνθήκες πλέον είναι ώριμες ώστε πολλές από αυτές τις αλλαγές να γίνουν πράξη. Αλλά δεν αρκεί μόνο αυτό. Επιβάλλεται να ανοίξει το συντομότερο δυνατόν η συζήτηση για την αναθεώρηση του Συντάγματος ώστε να δρομολογηθούν αυτονόητες αλλαγές όπως η τροποποίηση του άρθρου 86 περί ευθύνης υπουργών, κάτι για το οποίο είχα αναλάβει πρωτοβουλία το 2006. Και επειδή οι μεγάλες θεσμικές αλλαγές απαιτούν και ευρύτερες συναινέσεις, η συζήτηση για την αναθεώρηση είναι μια ευκαιρία να βρεθούν κοινοί τόποι και να ξεφύγουμε, έστω και μερικώς, από το κλίμα της πόλωσης που δυναμιτίζει κάθε προσπάθεια για συντεταγμένο και οργανωμένο διάλογο.

Πώς ερμηνεύετε τις δυσκολίες στο κόμμα σας επιλογής υποψηφίων για τις αυτοδιοικητικές σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη καθώς και τις τριβές που εμφανίζονται;

Η πρακτική των σκληρών κομματικών χρισμάτων στις δημοτικές εκλογές έχει κλείσει τον κύκλο της. Οι δημότες είναι ώριμοι να επιλέξουν τον υποψήφιο δήμαρχο που διαθέτει την προσωπικότητα, αλλά και το σχέδιο και τους συνεργάτες για να διοικήσει αποτελεσματικά την πόλη τους. Και μην έχετε καμία αμφιβολία ότι αυτό θα κάνουν και σε αυτές τις εκλογές, ασχέτως χρισμάτων. Και στους δήμους και στις περιφέρειες. Σε κάθε περίπτωση, είναι θεμιτό για ένα στέλεχος της κεντρικής πολιτικής σκηνής να θέλει να διεκδικήσει αυτοδιοικητικό ρόλο, αλλά θα ήταν σίγουρα πιο ενδεικτικό της ειλικρίνειας των προθέσεων του αν αυτή η επιθυμία συνοδευόταν και από παραίτηση από τη βουλευτική έδρα.

Το πρώτο κύμα διαθεσιμότητας ολοκληρώθηκε εγκαίρως. Ενόψει του δεύτερου κύματος 12500 υπαλλήλων, τί προβλέπει ο σχεδιασμός, ποιες θα είναι οι δεξαμενές των διαθέσιμων;

Να σας πάω λίγο πιο πίσω, στα μέσα του 2013: Η χώρα μας είχε αναλάβει τη δέσμευση να έχει εντάξει 12.500 δημοσίου υπαλλήλους σε διαθεσιμότητα το αργότερο μέχρι το τέλος Ιουνίου 2012. Στις αρχές Ιουλίου είχε ένα ολοστρόγγυλο μηδέν. Με συστηματική προσπάθεια και μέσα σε ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα καταφέραμε να βάλουμε μπροστά το πρόγραμμα κινητικότητας και να μετακινηθούν σε αυτό 12.500 υπάλληλοι. Ήδη πολλοί εξ αυτών, όπως για παράδειγμα οι πρώην δημοτικοί αστυνομικοί, τοποθετούνται σε νέες θέσεις στο Δημόσιο, όπου θα μπορούν να προσφέρουν περισσότερα και να αποδώσουν καλύτερα. Για τη δεύτερη φάση του προγράμματος κινητικότητας, έχουν

σχεδιαστεί από τα αρμόδια υπουργεία Υγείας και Εσωτερικών και υλοποιούνται δύο σημαντικές παρεμβάσεις, στον ΕΟΠΠΥΥ και στους δήμους αντίστοιχα. Ο ΕΟΠΠΥΥ μετατρέπεται αποκλειστικά σε αγοραστή υπηρεσιών υγείας και θα υιοθετήσει ένα πιο σύγχρονο μοντέλο λειτουργίας, ενώ στους δήμους θα εντοπιστούν πλεονάζουσες, αλλά και κενές θέσεις και θα γίνει μια πιο ορθολογική κατανομή του προσωπικού μέσα και από ένα πρόγραμμα εθελοντικής διαδημοτικής κινητικότητας, που αποτέλεσε και πρόταση της ΚΕΔΕ.

Το δύσκολο εγχείρημα των 15000 απολύσεων πρέπει να υλοποιηθεί εντός του 2014. Πέρα από τις προφανείς κατηγορίες επίορκων και διορισθέντων με πλαστά πιστοποιητικά, ποιοι άλλοι βρίσκονται στη «ζώνη κινδύνου»; Κατά πόσο θα συμπληρωθεί ο αριθμός των απολύσεων από διαθέσιμους που δεν θα επανατοποθετηθούν;

Οι κατηγορίες που επισημαίνετε δεν είναι καθόλου προφανείς! Κανείς δεν είχε τολμήσει να σπάσει την «ομερτά» στο Δημόσιο, που ανεχόταν επί μακρόν επίορκους υπαλλήλους στις τάξεις του. Κάναμε συγκεκριμένα και ουσιαστικά βήματα για την απονομή της πειθαρχικής δικαιοσύνης και το 2013 αποχώρησαν οριστικά από το Δημόσιο για ποινικούς, πειθαρχικούς ή για λόγους υποβολής πλαστών δικαιολογητικών συνολικά 220 υπάλληλοι. Οι έλεγχοι αυτοί συνεχίζονται ακόμα πιο εντατικά και συστηματικά. Στο ζήτημα των συμφωνημένων με την τρόικα απολύσεων, αυτές θα προκύψουν και από τις περιπτώσεις των πειθαρχικά ελεγχόμενων υπαλλήλων, αλλά και από την απομάκρυνση της μειοψηφίας των υπαλλήλων που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα κινητικότητας, καθώς και το κλείσιμο και τη συγχώνευση φορέων και οργανισμών του Δημοσίου. Και βέβαια επιμένουμε στην άποψή μας ότι οι απομακρύνσεις υπαλλήλων που απασχολούνται στο Δημόσιο με προσωρινές διαταγές/ασφαλιστικά μέτρα πρέπει να προσμετρηθούν στο συνολικό στόχο των απολύσεων. Ήδη, ως αποτέλεσμα της νομοθετικής ρύθμισης που ψηφίστηκε πριν από λίγους μήνες και επίσπευσε την εκδίκαση αυτών των υποθέσεων, παραπάνω από 1.600 εργαζόμενοι έχουν αποχωρήσει από το Δημόσιο.

Οι υπάλληλοι των ΝΠΙΔ που θα κλείσουν οδηγούνται οριστικά εκτός δημοσίου. Σε ποια φάση βρίσκεται όμως η αξιολόγηση των φορέων από τα υπουργεία και κυρίως από τους δήμους; Υπάρχει ανταπόκριση από τους συναδέλφους σας υπουργούς;

Με το νέο νομοσχέδιο του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης καταργούνται 23 φορείς που δεν κρίνονται πια απαραίτητοι και παράλληλα απομακρύνεται μέρος του προσωπικού τους. Με αυτό τον τρόπο κλείνουν φορείς που εδώ και καιρό έχουν εκπληρώσει την αποστολή τους αλλά και οι φορείς των οποίων η αρμοδιότητα μπορεί να ασκηθεί πιο αποτελεσματικά από άλλες δομές του κράτους. Η αναδιοργάνωση των κρατικών δομών συνολικά συνιστά στρατηγική προτεραιότητα για την κυβέρνηση. Η διαδικασία της αξιολόγησης των ΝΠΙΔ προχωρά με τις αναμενόμενες μικροαναταράξεις. Συνολικά, όμως, δεν έχω παράπονο από το επίπεδο συνεργασίας με τους συναδέλφους μου.

Έχετε δηλώσει πως οι επιλογές σε θέσεις ευθύνης εξακολουθούν σε πολλές περιπτώσεις να γίνονται με κομματικά κριτήρια. Στις περιπτώσεις αυτή δεν ακυρώνεται η αξιοκρατία;

Κατ' αρχήν αυτό που έχω πει είναι ότι πρέπει να ξεφύγουμε πλέον από επιλογές που δεν συνάδουν με κριτήρια αξιοκρατίας και αξιοσύνης. Από εκεί και πέρα ήδη στο νομοσχέδιο που συζητείται στη Βουλή εισάγουμε τη συγκριτική αξιολόγηση στον προσδιορισμό των ανώτατων ποσοστών των δημοσίων υπαλλήλων ανά κλίμακα βαθμολογίας. Βρίσκετε λογικό για παράδειγμα το γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία των υπαλλήλων βαθμολογείται με βαθμούς 9 και 10; Είναι όλοι άριστοι; Προφανώς και όχι. Τι σημαίνει αυτό; Ότι η σημασία και η φιλοσοφία της αξιολόγησης είχε ακυρωθεί στην πράξη, ενώ θα έπρεπε να αποτελεί κίνητρο για τον υπάλληλο. Σύντομα δε, θα παρουσιάσουμε ένα καινοτόμο σχέδιο για τον τρόπο επιλογής των προϊσταμένων σε θέση ευθύνης, των καινούργιων Γενικών Διευθυντών, Διευθυντών και Προϊσταμένων που θα ενσωματώσει βέλτιστες πρακτικές από άλλες δημόσιες διοικήσεις, αλλά και πρακτικές δοκιμασμένες στον ιδιωτικό τομέα.

Ο περιορισμός της γραφειοκρατίας αποτελεί στοίχημα τόσο σε ό,τι αφορά την εξοικονόμηση πόρων, όσο και για την εξυπηρέτηση του πολίτη. Είναι έτοιμη η σχετική έκθεση του ΟΟΣΑ; Ποιες αλλαγές σχεδιάζονται και για τι μεγέθους εξοικονομήσεις μιλάμε;

Ήδη, με το νομοσχέδιό μας κερδίζουμε σημαντικές μάχες κατά της γραφειοκρατίας. Καταργούμε τις επικυρώσεις: ένα ευκρινές φωτοαντίγραφο - εγγράφου που έχει εκδοθεί από Δημόσια Αρχή - αρκεί πλέον για όλες τις συναλλαγές με το Δημόσιο. Καταργούμε την υποχρέωση δημοσίευσης στο ΦΕΚ ΑΕ-ΕΠΕ των τροποποιήσεων καταστατικού και των ετήσιων ισολογισμών των Ανωνύμων Εταιρειών και των Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης. Θα ακολουθήσουν, σε συνεργασία με τον ΟΟΣΑ, και άλλες πρωτοβουλίες για να μειώσουμε τα διοικητικά βάρη και να κάνουμε πιο εύκολη τη ζωή πολιτών και επιχειρήσεων.